

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-05084/2011-ERU

Jihlava 21. června 2012

Číslo jednací: 05084-5/2011-ERU

ROZHODNUTÍ č. KR05312 o uložení pokuty

Energetický regulační úřad (dále jen „ERÚ“) jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 458/2000 Sb.“), ve správním řízení sp. zn. KO-05084/2012-ERU zahájeném dne 25. května 2012 z moci úřední podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), s účastníkem řízení, kterým je společnost IMOS Brno, a.s., Olomoucká 174, 627 00 Brno, IČ: 25322257, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb. rozhodl

takto:

I.

Společnosti: IMOS Brno, a.s.
se sídlem: Olomoucká 174, 627 00 Brno
IČ: 25322257

za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., naplněného porušením zákazu uvedeného v ustanovení § 68 odst. 3 téhož zákona, kterého se dopustila tím, že dne 28. června 2011 prováděla v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení v ulici Hutní Osada, u domu č. p. 23, katastrální území Zastávka, okres Brno-venkov, zemní práce související s realizací kanalizační přípojky takovým způsobem, při kterém došlo k poškození mechanické celistvosti přípojovacího T-kusu středotlaké plynovodní přípojky PE dimenze DN 32 a touto činností v konečném důsledku ohrozila spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, se ukládá pokuta podle § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb. ve výši **20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 05312.

II. Společnost IMOS Brno, a.s., Olomoucká 174, 627 00 Brno, IČ: 25322257, je podle ustanovení § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, povinna uhradit náklady řízení ve výši paušální částky **1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 053121.

Odůvodnění

Dne 3. ledna 2012 sepsali pověření kontrolní pracovníci ERÚ protokol o výsledku kontroly, zahájené dne 13. října 2011 podle § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb. ve společnosti IMOS Brno, a.s., Olomoucká 174, 627 00 Brno, IČ: 25322257 (dále jen „společnost IMOS Brno, a.s.“). Předmětem kontroly bylo dodržování ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb.

Kontrola byla provedena na základě pověření ERÚ čj. 05100-2/2011-ERU ze dne 11. října 2011, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 552/1991 Sb.“).

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení (v postavení zhotovitele předmětu díla) prováděl dne 28. června 2011 v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení zemní výkopové práce v přímé souvislosti s realizací předmětu díla „Zastávka – dokončení kanalizace“ v ulici Hutní Osada, u domu č. p. 23, katastrální území Zastávka, okres Brno-venkov. Při výkopu rýhy pro kanalizační přípojku k domu č. p. 23 byl stávající plynovod, včetně plynovodní přípojky, ručně odkopán. Následně při vlastní realizaci kanalizační přípojky došlo k sesunutí kamene do výkopu a k poškození přípojovacího T-kusu středotlaké plynovodní přípojky PE dimenze DN 32 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství cca 11 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 5 minut) v důsledku vzniklého otvoru v plynovodním potrubí o ploše 1 cm² (ve smyslu provozních dat zaznamenaných v Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ [redacted] ze dne 28. června 2011). V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu konečným zákazníkům.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému provozovateli distribuční soustavy, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [redacted] ze dne 28. června 2011. Zároveň byl o provedeném poškození plynovodního zařízení pořízen téhož dne písemný

záznam do Denního záznamu stavby (list č. [REDACTED]). Uvedené skutečnosti byly potvrzeny vedoucím střediska VHS III panem [REDACTED] v Záznamu o místním šetření ze dne 13. října 2011.

Šetřením ERÚ, vedeným v oblasti povinností zhotovitele stavby, bylo zjištěno, že stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby, byla realizována na základě pravomocného rozhodnutí, vydaného speciálním stavebním úřadem ke zřízení stavby na vymezených pozemcích katastrálního území Zastávka, Rosice u Brna a Babice u Rosic (Městský úřad Rosice, Odbor životního prostředí, Palackého náměstí 13, 665 01 Rosice, č.j. [REDACTED] ze dne 6. srpna 2007), zakládajícího právo stavebníka k realizaci předmětu díla ve smyslu technické dokumentace, odsouhlasené ve vodoprávním řízení. Zhotovitelem výše uvedené stavby byl účastník řízení, tj. společnost IMOS Brno, a.s. V pravomocném rozhodnutí o povolení stavby je zhotoviteli stavby stanovena povinnost řádně zabezpečit odkryté plynovodní zařízení proti jeho poškození. Účastník řízení stanovenou podmínku, kterou měl závazně dodržet, nerespektoval, neboť odkryté a v konečném důsledku poškozené středotlaké plynovodní zařízení dostatečně proti jeho poškození nezabezpečil. Účastník řízení tak zároveň v přímé souvislosti se způsobem zajišťované činnosti v ochranném pásmu podzemního plynárenského zařízení nerespektoval část IV. přílohy č. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích (mj. stanovující, že v ochranných pásmech lze provádět zemní práce pouze při dodržení podmínek stanovených jejich provozovateli podle zvláštního právního předpisu – tj. např. energetického zákona), a nevynaložil tak veškeré úsilí, které bylo z hlediska jeho řádného zabezpečení proti možnému poškození požadováno, aby k porušení tohoto energetického zařízení při provádění stavební činnosti nedošlo.

Dále pak bylo zjištěno, že před započítáním stavebních prací byly vzájemné vztahy mezi přímými účastníky výstavby, tj. subjektu v postavení objednatele předmětu díla (Obec Zastávka, Hutní osada 14, 664 84 Zastávka, IČ: 00488399) a subjektu v postavení zhotovitele předmětu díla (společnost IMOS Brno, a.s.) upraveny písemnou Smlouvou o dílo [REDACTED] ze dne 3. listopadu 2010.

Společnost Jihomoravská plynárenská, a.s., jako provozovatel dotčené plynárenské soustavy, vydala na základě požadavku zástupce investora stavby společnosti AP INVESTING, s.r.o., Palackého 12, 612 00 Brno, IČ 60712121, dne 2. října 2006 Vyjádření č. [REDACTED] o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby obsahující vymezení podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení s platností jednoho roku. Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa. Účastník řízení požádal v rámci povinností zhotovitele stavby o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, které bylo pro společnost IMOS Brno, a.s. prostřednictvím společnosti Jihomoravská plynárenská, a.s. v zájmovém území výstavby prokazatelně dne 20. června 2011 provedeno barvou na osu potrubí (dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 20. června 2011, ve kterém

byly současně stanoveny podmínky pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení).

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených ve spisu ERÚ a jsou uvedeny v Protokolu č. K000811 o výsledku kontroly ze dne 3. ledna 2012, se kterým byl předseda představenstva společnosti IMOS Brno, a.s. pan [REDAKCE] dne 10. ledna 2012 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem. Ke zjištěním uvedeným v dotčeném protokolu byly v souladu s ustanovením § 17 zákona č. 552/1991 Sb. podány dne 12. ledna 2012 písemné námitky, ve kterých účastník řízení uvádí skutečnost, že v protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] je chybně uvedeno, že k narušení došlo při provádění výkopu strojně, přičemž výkop byl prováděn společností IMOS Brno, a.s. ručně.

Rozhodnutím o námitkách kontrolované osoby čj. 05100-16/2011-ERU ze dne 23. ledna 2012 nebylo této námitce vyhověno s odůvodněním, že věcnou správnost zaznamenaných dat a údajů protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE], který je nedílnou součástí (přílohou) dotčeného protokolu ERÚ o výsledku provedené kontroly, nemůže kontrolní orgán ve fázi jeho převzetí jako písemného podnětu k zahájení výkonu dozoru nad dodržováním povinností stanovených energetickým zákonem nijak ovlivnit. Kontrolní pracovník má však povinnost zjistit při kontrole osobním prověřováním skutečný stav věci, přičemž vychází ze spolehlivě zjištěných a doložených skutečností. Vlastní kontrolní zjištění musí být tedy objektivní a úplné, zejména z hlediska předmětu prováděné kontroly. Tak tomu bylo i v případě zpracování dotčeného protokolu ERÚ č. K000811 o výsledku provedené kontroly, neboť v celém rozsahu jeho textu se o použití strojního mechanismu při provádění zemního výkopu v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy nezmiňuje.

Protože skutečnosti zjištěné při kontrole jsou v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností ERÚ podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb. správní řízení o uložení pokuty. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení čj. 05084-3/2012-ERU dne 25. května 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení podle § 36 zákona č. 500/2004 Sb. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení, ani nenavrhnul žádné další důkazy.

Tím, že účastník řízení při provádění díla postupoval v rozporu s dikcí § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., kategoricky zakazující v ochranném pásmu provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenské zařízení, jeho spolehlivost a bezpečnost provozu a dále explicitně stanovující, že při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení, dopustil se jako zhotovitel zemních prací správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit tato ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Vzhledem k objektivní odpovědnosti účastníka řízení za naplnění skutkové podstaty této zakázané činnosti, když společnost IMOS Brno, a.s. nevynaložila veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a nezvolila pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození podzemního středotlakého plynárenského zařízení nedošlo, ukládá ERÚ v souladu s ustanovením § 18 odst. 3 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., pokutu ve stanovené výši. Za správní delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb. může ERÚ podle § 91a odst. 4 téhož zákona uložit pokutu do výše 15 milionů Kč.

Úřad se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky ustanovení § 91d odst. 1 zákona č. 458/2000 Sb., tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právních povinností zabránil. Z podkladů, které měl ERÚ k dispozici a také z vyjádření samotného účastníka nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb. Energetický regulační úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení správního orgánu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobných jednání odradila i jiné nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníkovi řízení. Zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele správního deliktu, aby v něm byla obsažena jeho represivní funkce, aniž by byl pro účastníka řízení likvidační. Při stanovování konkrétní výše pokuty ERÚ předně vychází ze zákonem předepsaných kritérií v souladu s ustanovením § 91d odst. 2 zákona č. 458/2000 Sb., které má

v sobě tato pokuta odrážet, a to ze závažnosti deliktu, způsobu jeho spáchání a jeho následkům, doby trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení výše pokuty se ERÚ zabýval nejprve otázkou závažnosti správního deliktu, při posuzování této závažnosti bylo přihlédnuto zejména k energetické důležitosti podzemního středotlakého plynárenského zařízení a k jeho přenosové kapacitě. Dále se úřad zabýval otázkou způsobu spáchání správního deliktu, jeho následkům a okolnostem, za kterých byl spáchán, zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlédnuto k okolnostem, za nichž k aktivnímu zásahu do distribučního zařízení došlo, k rozsahu jeho poškození, k faktu, že zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu plynárenského zařízení ručním způsobem za použití klasického náradí, k faktu, že nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu konečným zákazníkům a že nedošlo k ohrožení zdraví nebo života zúčastněných.

V neposlední řadě se ERÚ zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Účastníku řízení je vytykáno, že poškodil středotlaké plynovodní zařízení PE dimenze DN 32 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání poruchového prostoje pouze po dobu 5 minut. Vzniklé poškození předmětného zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. K těmto skutečnostem bylo při stanovení výše pokuty přihlédnuto jako k polehčujícím okolnostem.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že se jedná o první porušení zákona č. 458/2000 Sb. ve věcné působnosti ERÚ, což je zohledněno při stanovení výše pokuty.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle zákona č. 458/2000 Sb. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného zákonem č. 458/2000 Sb. a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci, nemůže však být v žádném případě považována za likvidační.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem I. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 20 000 Kč, a to za správní delikt podle zákona č. 458/2000 Sb. Souběžně je výrokem II. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 zákona č. 500/2004 Sb. k předsedovi Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí. Při písemném styku uvádějte vždy číslo jednací.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

